

Departament Analiz i Strategii

Podsumowanie tygodnia

20 stycznia 2023

Wsparcie dla przedsiębiorców i instytucji otoczenia biznesu (IOB)

200 mln zł na wsparcie podmiotów ekonomii społecznej

Blisko 200 mln zł będą mogły otrzymać podmioty ekonomii społecznej w ramach ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej programu „Odporność oraz rozwój ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej” na lata 2022–2025. Przedsiębiorstwa społeczne i podmioty ekonomii społecznej, które zobowiążą się do uzyskania tego statusu będą mogły uzyskać wsparcie do 190 tys. zł. Przeprowadzenie i rozstrzygnięcie pierwszego naboru, na który MRiPS przeznaczyło 100 mln zł, zaplanowano na I kw. br.

Źródło: gov.pl, 17.01.2023

Rząd wzmacnia ochronę odbiorców ciepła

17 stycznia Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Rząd chce zapewnić dodatkowe wsparcie dla gospodarstw domowych i instytucji użyteczności publicznej poprzez zmniejszenie opłat dotyczących dostaw ciepła, wynikających ze wzrostu cen paliw. Chodzi o opłaty za ogrzewanie i przygotowanie ciepłej wody użytkowej. Dotyczy to części opłat, które są przenoszone w czynszach. Nowy mechanizm ma obowiązywać do końca 2023 r.

Więcej informacji o Rządowej Tarczy Energetycznej.

Źródło: gov.pl, 17.01.2023.

Regulacje prawne

Szczegóły działań zaplanowanych w FENG

17 stycznia br. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej opublikowało Szczegółowy Opis Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021–2027 – dokument rozwijający oraz uszczegóławiający zapisy FENG.

Źródło: gov.pl, poir.gov.pl, 18.01.2023

Przedsiębiorczość

Najnowsze wiadomości z GUS

Obroty towarowe handlu zagranicznego w styczniu – listopadzie 2022 r. wyniosły w cenach bieżących 1.474,2 mld zł w eksporcie oraz 1.556,3 mld zł w imporcie. Rok do roku eksport wzrósł o 22,7%, a import o 30,1%. Więcej informacji w: Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w okresie styczeń-listopad 2022 roku.

W grudniu 2022 r. **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wzrosło o 2,2% r/r i wyniosło 6504,7 tys. etatów. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw** było wyższe o 10,3% r/r i wyniosło 7329,96 zł (brutto). Więcej w publikacji: [Przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2022 roku.](#)

Źródło: stat.gov.pl, 13–20.01.2023

Korzystny bilans członkostwa Polski w UE

W 2021 r. Polska wpłaciła do budżetu UE ok. 7 mld euro, natomiast otrzymała z niego 18,5 mld euro. Szacunek nie obejmuje jednak korzyści ekonomicznych wynikających z członkostwa. KE w 2019 r. oceniała, że rocznie korzyści z uczestnictwa w jednolitym rynku europejskim odpowiadają za 10,6% polskiego PKB¹. Oznacza to, że w samym 2021 r. zyskaliśmy ponad 60 mld euro. To wyliczenie oparte jest na tzw. grawitacyjnych modelach handlu międzynarodowego, oceniających potencjalne straty w handlu, gdyby ten był obwarowany cłami i innymi barierami transakcyjnymi. Bilans korzyści dodatkowo wzmocni uruchomienie Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Źródło: [Tygodnik PIE](#), 19.01.2023

Ukraina w pierwszej dziesiątce polskich partnerów eksportowych

Handel Polski z Ukrainą przeżywa wielkie ożywienie, choć jest to zasługa kilku sektorów związanych z prowadzeniem wojny oraz relokacją szlaków handlowych. Skala wzrostu jest tak duża, że może być odczuwalna na poziomie całej gospodarki. W ciągu 11 miesięcy 2022 r. polski eksport do Ukrainy wzrósł nominalnie (licząc w euro) o 58% r/r. Za wzrost sprzedaży do Ukrainy odpowiadają cztery grupy towarowe: paliwa (głównie ropa i produkty ropopochodne), materiały budowlane i stalowe, pojazdy i części, a także towary niesklasyfikowane, wśród których znajduje się broń. Jednocześnie bardzo szybko rośnie import z Ukrainy. Dane produktowe wskazują, że jest to związane z rolą Polski jako hubu przeładunkowego dla ukraińskiego eksportu. Wprawdzie re-eksport nie powinien być traktowany po stronie polskiego importu, ale duża część towaru jest zapewne w Polsce rejestrowana, zanim zostanie przeznaczona do dalszej dystrybucji za granicę. I tak np. import zbóż i wyrobów zbożowych do Polski z Ukrainy wzrósł w ciągu trzech miesięcy do listopada ub. r. ponad 20-krotnie, wyrobów mleczarskich i nabiału ponad 100-krotnie (ponad 10 tys. proc.). Duże znaczenie oprócz kwestii logistycznych ma też zniesienie ceł na import z Ukrainy.

Źródło: [pb.pl](#), 17.01.2023

Deweloperzy wstrzymują inwestycje, skutki zobaczymy za 2 lata

Polski Związek Firm Deweloperskich zaprezentował raport "[Fundamenty przyszłości](#)", który analizuje możliwe scenariusze rozwoju rynku oraz identyfikuje przyszłe trendy i zagrożenia. Raport upatruje szans m.in. w rozwoju średnich miast, zwiększeniu roli transportu zbiorowego, budownictwie efektywnym energetycznie i modułowym.

Źródło: [pb.pl](#), [urbnews.pl](#), [strefabiznesu.pl](#), 17.01.2023

¹ https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2019-02/dp094_en.pdf [dostęp: 18.01.2023].

Bez Ukraińców w polskich centrach byłyby pustki

Z najnowszych danych Selectivv Data Tank wynika, że w grudniu 2022 r. frekwencja w centrach handlowych wzrosła o 18,9%, ale jest to wyłącznie efekt napływu gości z zagranicy. Liczba Ukraińców w polskich centrach wzrosła niemal trzykrotnie i stanowili oni już 18% gości. Inne nacje również zanotowały wzrost (6% vs. 1,4% rok wcześniej). Według GUS po trzech kwartałach ub. r. klienci zza wschodniej granicy zostawili w polskich sklepach 3,8 mld zł, czyli r/r dwa razy więcej.

Źródło: rp.pl, 18.01.2023

Zasoby ludzkie i kompetencje przedsiębiorstw

Czy system emerytalny w Polsce zbankrutuje?

Prognoza Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do 2080 r. wskazuje na znaczną odporność systemu emerytalnego na finansowe skutki zmian demograficznych. W wariantcie podstawowym deficyt roczny funduszu emerytalnego wyrażony w procencie PKB rośnie z poziomu 2,2% w 2023 r. do 2,9% w latach 2025–2030, po czym maleje do poziomu 0,7% w 2080 r. Również wydolność funduszu, czyli stopień pokrycia wydatków ze składek, spadnie z 71% w 2023 r. do 65% w latach 2026–2029, a następnie wzrośnie do 88% w 2080 r. Pogłębianie się deficytu w pierwszych latach prognozy wynika z pobierania emerytur przez osoby z wyżu demograficznego lat powojennych. Prognoza wpływów i wydatków Funduszu Emerytalnego do 2080 roku.

Źródło: bankier.pl; zus.pl, 18.01.2023; rp.pl, 19.01.2023

Polacy są coraz lepiej wykształceni. Dominują kobiety

W Polsce od początku wieku odsetek osób z wyższym wykształceniem potroił się – w grupie wiekowej 25–64 lata w okresie 2001–2021 wzrósł z 11,8 do 33,2%. W Unii Europejskiej lepszy wynik pod kątem dynamiki wzrostu osiągnęły tylko Malta i Portugalia. W szybszym tempie przybywa kobiet z wyższym wykształceniem. W 2021 r. w grupie osób w wieku 25–34 lata wyższe wykształcenia miała ponad połowa kobiet (50,3% vs 18% w 2001 r.) i blisko 1/3 mężczyzn (31,3% vs 12,1% w 2001 r.). Wartość wskaźnika dla kobiet przewyższała nawet średnią dla UE (46,8%). Więcej kobiet uczestniczyło także w różnych formalnych i nieformalnych szkoleniach. Mimo to wskaźnik zatrudnienia i wskaźnik wynagrodzenia kobiet nadal były niższe niż mężczyzn z wyższym wykształceniem, co wynika m.in. z faktu, że kobiety wciąż stanowią mniejszość studiujących na kierunkach technicznych i pracujących w tych zawodach.

Źródło: pulshr.pl, 19.01.2023; pb.pl, 20.01.2023 za [Tygodnik PIE](http://TygodnikPIE), 19.01.2023

Innowacyjność

Polski startup przeniesie aktora w każde miejsce

Dzięki takim rozwiązaniom jak to, za którym stoi rodzimy startup PixelRace, przemysł filmowy czeka prawdziwa rewolucja. Jego innowacyjne systemy, tzw. real-time virtual production, w praktyce tworzą dowolną „wirtualną scenografię”.

Źródło: cyfrowa.rp.pl, 16.01.2023

Światowi giganci doceniają sektor biomedyczny

Szeroko pojęty sektor biomedyczny rozwija się w Polsce od ok. 20 lat. To kilkakrotnie krócej niż w państwach Europy Zachodniej czy w Stanach Zjednoczonych. Mimo tak ogromnej – szczególnie w przypadku tej branży – różnicy, udało się wiele osiągnąć. Rok 2022 był w tym zakresie przełomowy. Na amerykańskim rynku dopuszczono pierwszy lek opracowany w polskich laboratoriach (preparat nazwany cimerli, lek biopodobny do leku lucentis, został opracowany w ramach spółki joint venture pomiędzy niepubliczną Polpharma Biologics i Santo Holding), a naszą naukę dostrzegli najwięksi międzynarodowi branżowi gracze. Światowy potentat branży diagnostyki medycznej Qiagen dostrzegł potencjał działającej w sektorze produkcji enzymów i odczynników do badań diagnostycznych, polskiej, notowanej na rynku NewConnect firmy Blirt. Opracowane przez Blirt technologie i produkty okazały się tak perspektywiczne, że holenderska firma zdecydowała się zapłacić ok. 300 mln zł za zakup całej spółki, niemal dwukrotnie więcej od jej ówczesnej kapitalizacji na rynku publicznym. Kilka tygodni później doszło do kolejnego przejęcia. Tym razem globalny gigant w zakresie urządzeń laboratoryjnych – Bio-Rad Laboratories – zdecydował się kupić technologię opracowaną przez polskich naukowców ze Scope Fluidics, którzy stworzyli najszybszy na świecie certyfikowany analizator PCR, zaprojektowany do pracy w formacie point-of-care. Amerykańska firma podpisała umowę o łącznej wartości 170 mln dol., z czego 100 mln dol. w ramach płatności z góry. Była to największa w historii polskiego sektora life science komercjalizacja polskiego wynalazku. Wpływy gotówkowe z tytułu przeprowadzonych transakcji sprzedaży czy licencjonowania polskich innowacji biotechnologicznych przekroczyły w 2022 r. 1 mld zł – to znacznie więcej niż wcześniejsze historyczne wpływy łącznie. Polska ma wszystko, aby rozwijać zaawansowane innowacje biomedyczne: silną bazę naukową, kształcąca co roku tysiące wysokiej klasy specjalistów, pracowitość, a także wsparcie ze środków publicznych. Jest też jedynym państwem regionu posiadającym rynek kapitałowy szeroko finansujący biotechnologiczne innowacje.

Źródło: [DGP](#), 20.01.2023

Inwestycje

CPK: wspólne inwestycje kolejowe dla Trójmorza

18 stycznia przedstawiciele CPK, RB Rail AS i Sprawa zeleznic, czyli kolejni inwestorzy z Polski, Czech, Litwy, Łotwy i Estonii podpisali porozumienie o współpracy w kwestii połączenia krajów Trójmorza Koleją Dużych Prędkości. Dzięki wspólnym inwestycjom powstanie m.in. połączenie Tallin–Warszawa–Wrocław–Praga (1500 km, w tym 400 km po „szprysze” nr 9 CPK). [Informacja prasowa CPK](#).

Źródło: [gov.pl](#), [pb.pl](#), [money.pl](#), 18.01.2023.

Budowa fabryki wież dla morskiej energetyki wiatrowej

19 stycznia została podpisana umowa między ARP S.A., Baltic Towers sp. z o.o. oraz GRI Renewable Industries, S.L. dotycząca realizacji wspólnego przedsięwzięcia w zakresie budowy nowej fabryki wież dla morskiej energetyki wiatrowej. Planowana inwestycja

pozwole na zaspokojenie rosnącego popytu na wieże wiatrowe, a także na wyraźne zwiększenie udziału polskich spółek w łańcuchu dostaw na rzecz budowy morskich farm wiatrowych na Morzu Bałtyckim. Wartość szacowanej inwestycji to ponad 150 mln euro, a uruchomienie produkcji zaplanowano na 2025 r.

Źródło: gov.pl, 19.01.2023

Zrównoważony rozwój

Które kraje UE mają najwięcej czystej energii

W 2021 r. w całej UE ze źródeł odnawialnych pochodziło 21,8% energii, zaś aktualny cel UE na 2030 r. wynosi 32%. Liderem jest Szwecja (62,6%), przed Finlandią (43,1%) i Łotwą (42,1%). Oba te kraje wykorzystują głównie biomasę i energię wodną. 15 z 27 członków UE zgłosiło jednak udział poniżej średniej unijnej: Belgia, Bułgaria, Czechy, Niemcy, Irlandia, Hiszpania, Francja, Włochy, Cypr, Luksemburg, Węgry, Malta, Holandia, Polska i Słowacja. Najniższy odsetek OZE odnotowano w Luksemburgu (11,7%), na Malcie (12,2%) i w Holandii (12,3%). Polska znalazła się na 6. miejscu od końca (15,6%).

Źródło: forsal.pl, 20.01.2023

Eksperci: Dziura ozonowa ma szansę zniknąć do 2060 roku

Według ekspertów z Panelu Oceny Naukowej Protokołu Montrealskiego, do 2066 r. warstwa ozonowa w górnej warstwie atmosfery może całkowicie powrócić do poziomu sprzed 1980 r. Ubytki w warstwie ozonowej odkryto w maju 1985 r. We wrześniu 1987 r. osiągnięto globalne porozumienie, tzw. Protokół Montrealski, w ramach którego kraje zobowiązały się do eliminacji stosowania niemal 100 chemikaliów szkodliwych dla warstwy ozonowej. Jak wynika z najnowszego raportu dotyczącego postępów w realizacji Protokołu Montrealskiego, dotychczas na świecie zaprzestano stosowania niemal 99% chemikaliów zubożających warstwę ozonową, co umożliwia jej regenerację.

Źródło: klimat.rp.pl, 18.01.2023

Model biznesowy w branży modowej wymaga zmiany

Obecny model funkcjonowania branży modowej jest jednym z głównych czynników napędzających konsumpcję i wyczerpywanie zasobów, a strategia tekstylna UE, choć zmierza we właściwym kierunku, koncentruje się na produktach, a nie na zmianie modelu biznesowego – wskazuje Zero Waste Europe (ZWE) w raporcie Beyond circular fashion – a new business model for the fashion industry. Jak wyjaśniają autorzy raportu, każdego roku w Europie zużywa się prawie 26 kg tekstyliów na mieszkańca, z czego 42% staje się odpadem. Szacunki wskazują, że do 2030 r. konsumpcja w sektorze wzrośnie o 63% (z 62 mln ton do 102 mln ton). W ww. raporcie m.in. określono cztery podstawowe warunki umożliwiające zmianę trendu: 1) projektowanie z myślą o trwałości fizycznej i emocjonalnej, 2) produkcja sterowana popytem w celu stopniowego wycofywania niesprzedanych i przecenionych produktów, 3) pełna przejrzystość łańcucha dostaw i identyfikowalność produktu po sprzedaży, 4) wydłużenie fazy użytkowania produktu po pierwszym posiadaniu.

Źródło: teraz-srodowisko.pl, 18.01.2023